Onderzoek Drinkgedrag Jongeren

In opdracht van
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Oktober 2016
Projectnummer 201600274.013.005

YOUNGWORKS

0. Inhoudsopgave

1. Samenvatting	pg 3
2. Settings alcoholgebruik	pg 7
3. Soorten alcohol	pg 11
4. Drinkgedrag naar setting	pg 12
5. Drinkgedrag op niet vergunde settings	pg 13
6. Online onderzoek	pg 16
7. Onderzoeksgroep jongeren	pg 17

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

1. Samenvatting

Online onderzoek naar drinkgedrag jongeren van 13-23 jaar
In opdracht van het ministerie van VWS voerden wij in juni 2016 online onderzoek uit naar het drinkgedrag van jongeren. In totaal deden 3.998 jongeren van 13 tot en met 23 jaar uit heel Nederland mee aan het onderzoek. Van de 13-17 jarigen zegt 59% nooit te drinken. Van de 18-23 jarigen drinkt 15% nooit alcohol. 65% van de 13-23 jarigen drinkt wel alcohol en zij vulden de vragen over alcoholconsumptie in. De inzichten ten aanzien van alcoholconsumptie zijn aldus gebaseerd op deze groep drinkende jongeren van 13-23 jaar (n=2596). Wanneer in dit rapport wordt gesproken over 'jongeren', bedoelen we alcohol drinkende jongeren en jongvolwassenen van 13-23 jaar. Ter voorbereiding op het online onderzoek spraken we uitvoerig met 12 jongeren over hun drinkgedrag en settings en met 3 experts. Daarnaast deden we deskresearch.

In welke settings wordt (welke hoeveelheid) alcohol geconsumeerd door 13-23 jarige jongeren?
Centraal in dit onderzoek staat de vraag in welke settings welke hoeveelheid (en soorten) alcohol wordt geconsumeerd door jongeren tussen 13-23 jaar. Uit het onderzoek komen onder meer de volgende inzichten naar voren. In de bijlage (separaat document) zijn overige grafieken opgenomen.

1. Meer dan de helft van de drinkende jongeren (13-23 jaar) consumeert alcohol bij vrienden thuis en bij hun ouders thuis
We vroegen jongeren in welke settings zij zoal alcohol drinken. Het grootste deel van de jongeren geeft aan dat zij alcoholische drankjes consumeren bij vrienden thuis. Twee derde (66%) van de jongeren drinkt hier alcohol. Daarnaast geeft 60% van de jongeren aan dat zij thuis bij hun ouders alcohol nuttigen.

Figuur 1: percentage jongeren 13-23 jaar dat alcohol drinkt in deze setting (totaal n=2596).

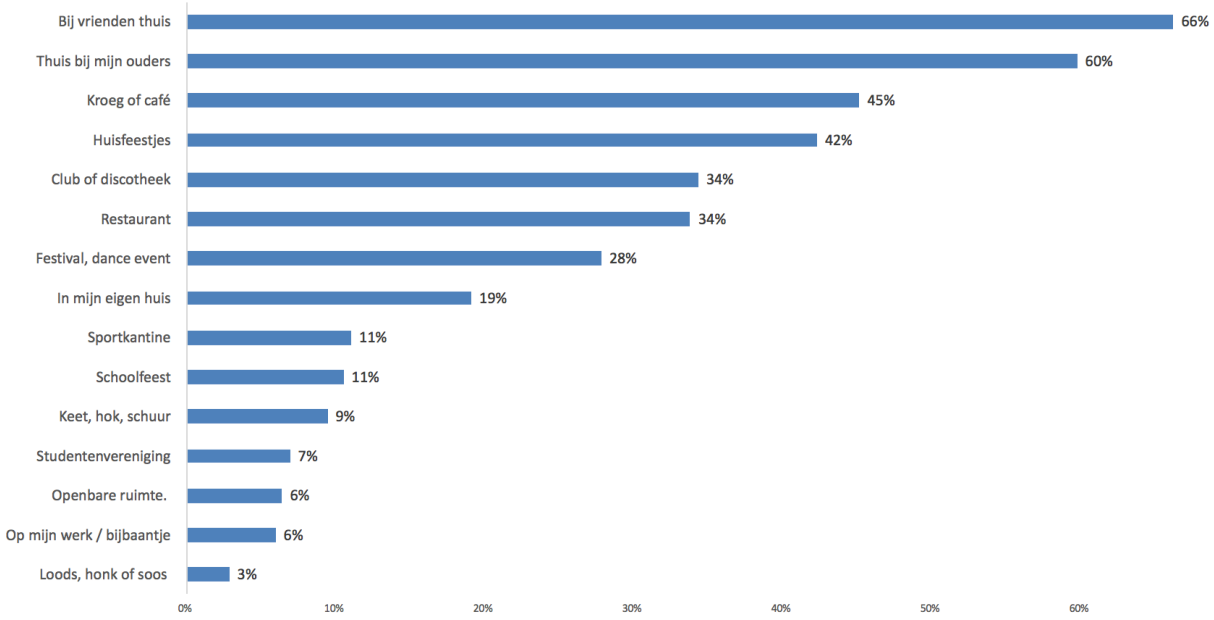

2. Gemiddeld aantal glazen alcohol genuttigd per bezoek, is het hoogst in clubs en/of discotheken
Per setting gaven jongeren aan welke soort(en) alcohol zij daar (per bezoek) nuttigen, in welke aantallen. Alle alcoholische consumpties (blikjes, flesjes, shots e.d.) zijn (in de analyse) omgezet naar standaardglazen (van 10 g. alcohol). Het hoogst aantal alcoholische consumpties (per jongere) wordt genuttigd tijdens een bezoek aan een club of discotheek (11,2 standaardglazen). Daarna volgen huisfeestjes waar jongeren gemiddeld 10,8 standaardglazen drinken per bezoek. Op de derde plaats staat de loods, honk of soos met 10,4 standaardglazen per bezoek. Het percentage jongeren in Nederland dat alcohol nuttigt in deze laatste setting is echter zeer klein (3%) (zie figuur 1).

Figuur 2: gemiddeld aantal alcoholische consumpties (standaardglazen) per persoon, per bezoek naar setting (n=2596)

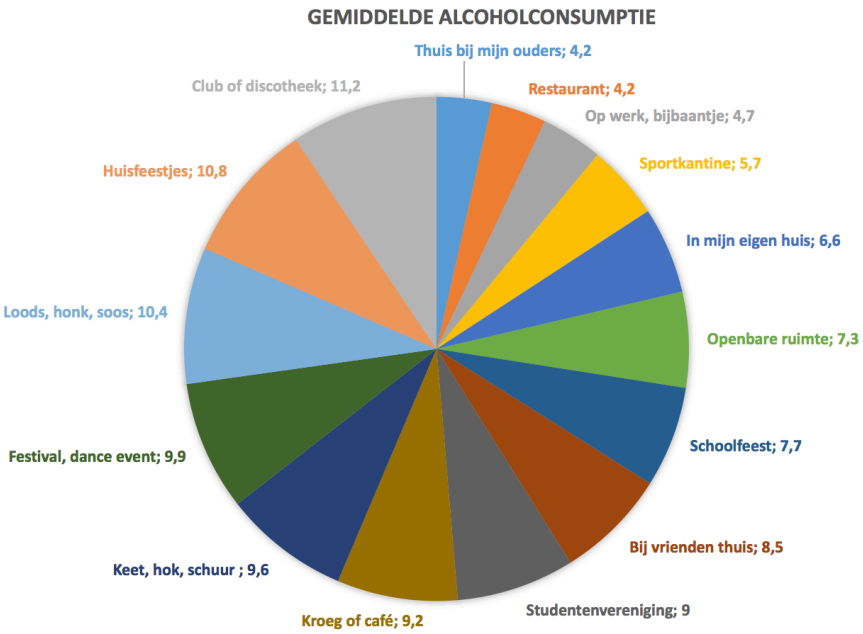

3. Grootste deel van totale alcoholconsumptie door drinkende jongeren (13-23 jaar) vindt plaats bij vrienden thuis

We hebben de totale alcoholconsumptie door jongeren onderverdeeld naar setting om inzichtelijk te maken in welke settings het grootste deel van de totale alcoholconsumptie plaatsvindt. Van de totale hoeveelheid alcohol die wordt geconsumeerd door jongeren, wordt het grootste deel genuttigd bij respectievelijk vrienden thuis (18%), op huisfeestjes (15%) en in de kroeg of het café (14%). Van de totale alcoholconsumptie wordt een relatief klein percentage gedronken in een loods (1%), keet (3%) en bij ouders thuis (8%).

Figuur 3: totale alcoholconsumptie door *jongeren van 13-23 jaar* onderverdeeld naar setting (n=2596)

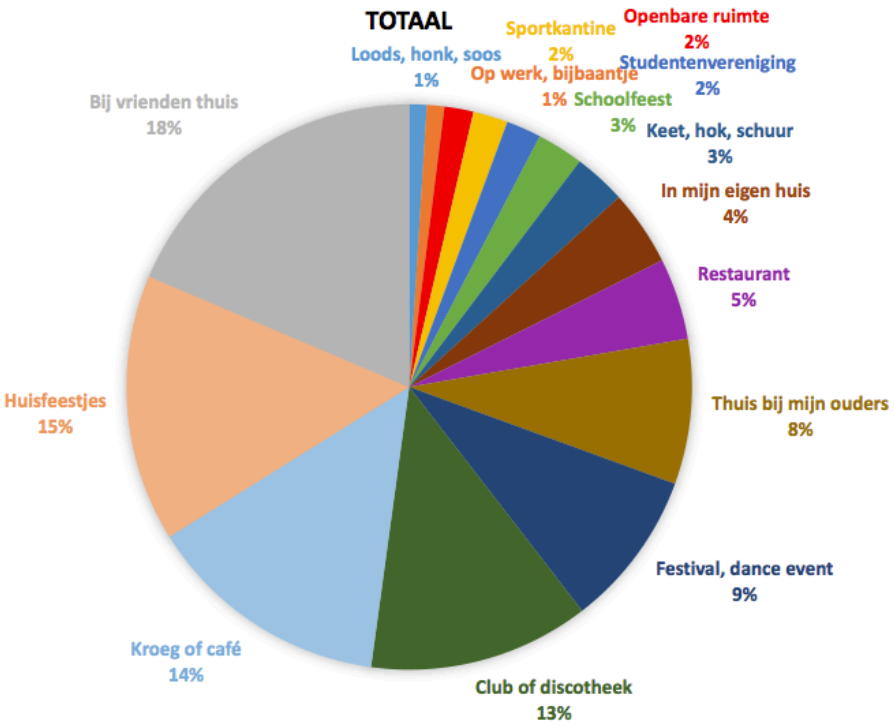

4. Jongeren van 13-23 jaar die alcohol drinken, doen dat het vaakst in hun eigen huis, bij een studentenvereniging of op het werk/bijbaantje

We vroegen jongeren om per setting aan te geven hoe vaak ze hier zijn én alcohol drinken, om zo in kaart te brengen waar jongeren het meest frequent alcohol drinken. Jongeren die op zichzelf wonen drinken relatief vaak thuis: 55% van deze jongeren drinkt één of meerdere keren per week thuis. Ook iets meer dan de helft van de jongeren die bij een studentenvereniging (54%) of op het werk/bijbaantje drinkt (51%), doet dit 1 of meerdere keren per week. In deze drie settings wordt het vaakst alcohol gedronken. Echter, het aandeel jongeren (op het totale aantal jongeren van 13-23 jaar in Nederland) dat in de laatste twee settings alcohol drinkt, is klein. Slechts 9% van de jongeren drinkt bij een studentenvereniging en 6% drinkt op het werk of bijbaantje (zie figuur 1).

Figuur 4: percentage jongeren van 13-23 jaar dat alcohol drinkt op deze setting naar bezoekfrequentie (n=2596)

5. Grootste deel van de alcoholconsumptie door frequente drinkers vindt plaats bij vrienden thuis

Wanneer we kijken naar het alcoholgebruik van jongeren die één of meerdere keren per week alcohol drinken op deze locatie, zien we dat 'bij vrienden thuis' de grootste hoeveelheid drank wordt geconsumeerd. Daarna in de kroeg gevolgd door club of discotheek.

Figuur 5: totale alcoholconsumptie door drinkende *jongeren van 13-23 jaar die 1 keer per week of vaker drinken in deze setting* (onderverdeeld naar setting).

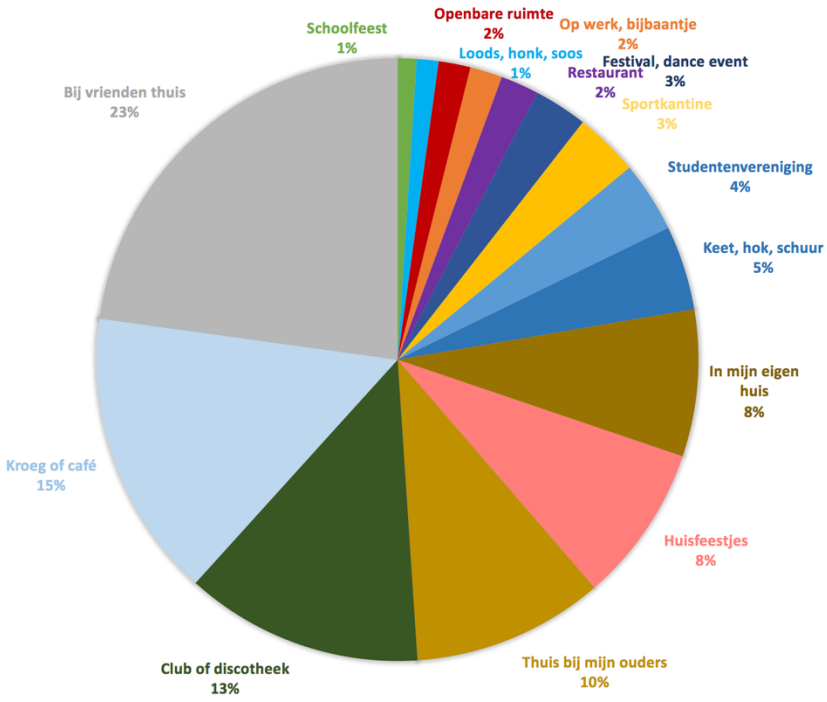

6. Bier is het meest gedronken alcoholische drankje onder drinkende jongeren van 13-23 jaar
Ruim twee derde van de jongeren (69%) drinkt wel eens bier. Andere populaire drankjes onder jongeren zijn mixdrankjes (44%), wijn (43%) en sterke drank (32%). Er zijn verschillen in de voorkeuren voor drankjes naar sekse en leeftijd. 89% van de jongens drinkt bier terwijl de helft van de meisjes wel eens bier drinkt. 65% van de meisjes drinkt wijn terwijl 20% van de jongens wijn drinkt. Een hoger percentage van de 18-23 jarigen drinkt sterk alcoholische dranken dan 13-17 jarigen (38% versus 17%).

Figuur 6: soorten alcohol gedronken door jongeren van 13-23 jaar (n=2596)

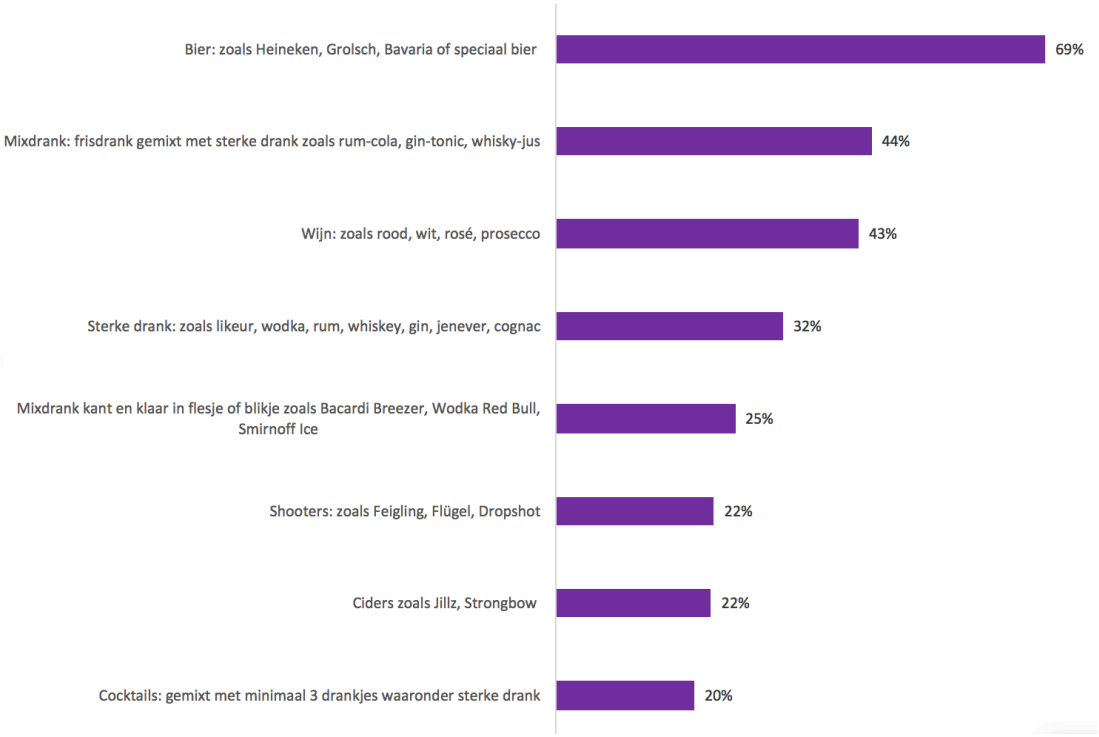

2.1 Settings alcoholgebruik: waar drinken jongeren?

Op welke plekken drinken jongeren?
We vroegen jongeren op welke plekken zij alcohol drinken. Daarbij hebben we hen gevraagd te denken aan de afgelopen 4 weken. Ze konden kiezen uit de volgende settings. Deze lijst met settings hebben we in het kwalitatieve vooronderzoek samengesteld. Enkele van de settings lichten we kort toe:

a. Thuis bij mijn ouders: jongeren wonen nog thuis of gaan bij ouders op bezoek en drinken thuis bij de ouders alcohol.
b. In mijn eigen huis (ik woon zelfstandig): jongeren die op zichzelf wonen en thuis drinken.
c. Bij vrienden thuis: thuis bij vrienden wordt alcohol (in)gedronken en daarna gaat men op stap.
d. Keet, hok, schuur (op privéterrein): deze setting bevindt die zich achter een huis of boerderij, vrienden komen hier samen om te drinken.
e. Huisfeestjes: dit zijn verjaardagsfeestjes of feestjes die thuis plaatsvinden, als ouders van huis zijn.
f. Loods, honk of soos (betaalde toegang): in deze setting wordt vaak toegang betaald.
g. Restaurant.
h. Club of discotheek.
i. Kroeg of café.
j. Sportkantine.
k. Studentenvereniging.
l. Schoolfeest: dit zijn feesten op school (en bijvoorbeeld niet een schoolfeest in een kroeg of discotheek).
m. Festival of dance event.
n. Openbare ruimte: straat, hangplek, strand, park, onderweg in bus, trein.
o. Op mijn werk of bijbaantje.
p. Anders, namelijk: enkele jongeren vulden hier de camping of vakantiepark in.

Waar?: meer dan de helft van de (alcohol drinkende) jongeren drinkt thuis bij vrienden en bij ouders

- 35% van de jongeren in de onderzoeksgroep drinkt geen alcohol. Van de jongeren die wel alcohol drinken (n=2596), nuttigt twee derde alcoholische consumpties bij vrienden thuis (66%) en bij ouders (60%).
- Een significant groter aandeel van de 13-17 jarigen (64%) drinkt thuis bij ouders thuis dan 18-23 jarigen (58%).
- Een significant hoger percentage van de jongens (dan van de meisjes) drinkt in een keet (11% versus 8%) of sportkantine (15% versus 7%).
- Een groter deel van de meisjes (dan van de jongens) drinkt in clubs, disco's, restaurants, festivals en kroegen.

Figuur 7: percentage jongeren van 13-23 jaar dat alcohol drinkt op deze setting naar sekse (n=2596)

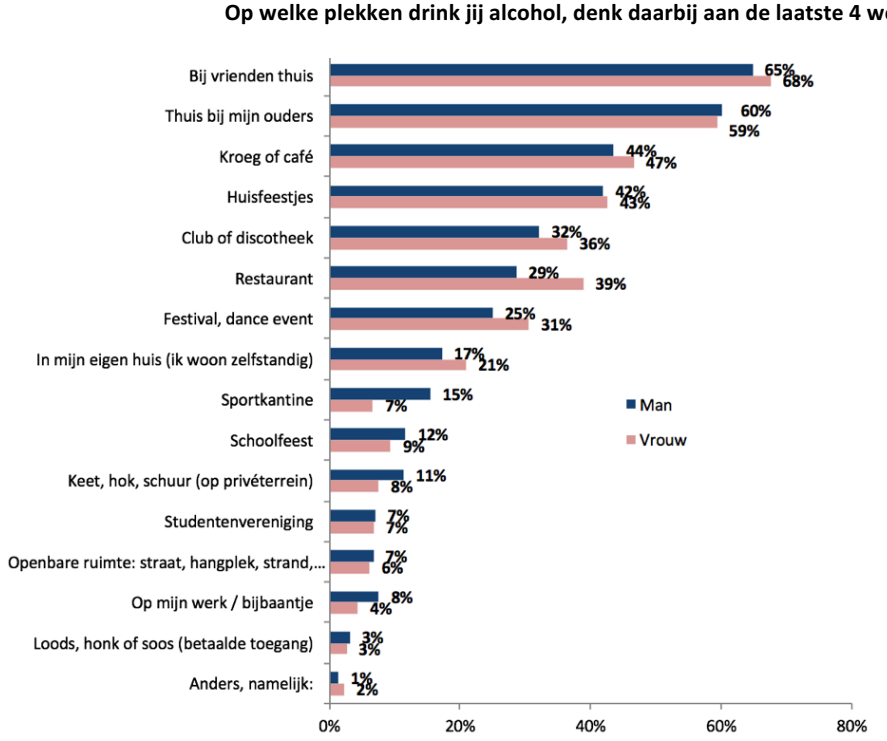

Figuur 8: percentage jongeren van 13-23 jaar dat alcohol drinkt op deze setting naar leeftijd (n=2596)

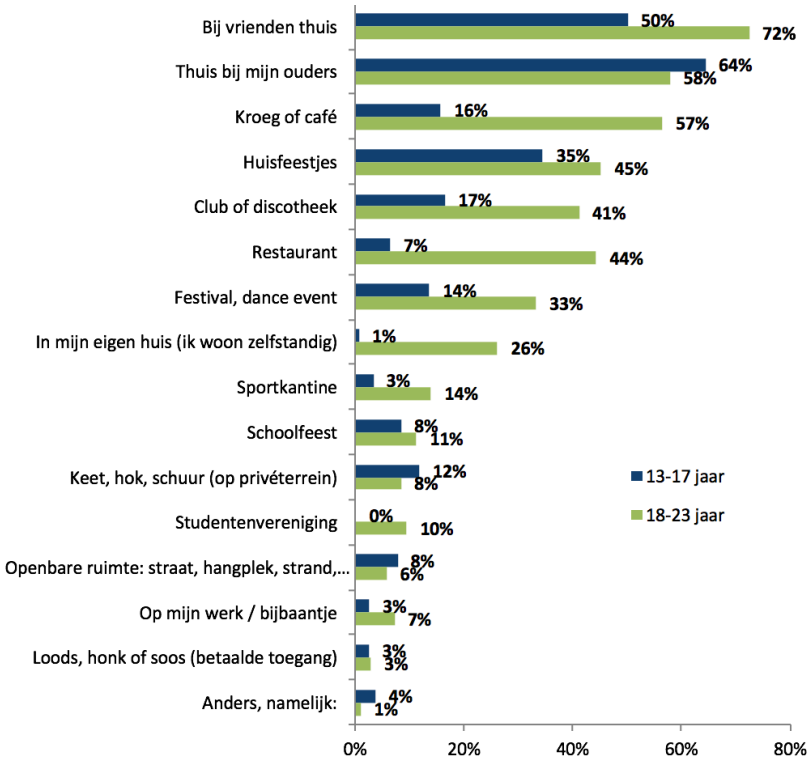

2.2 Frequentie bezoek: hoe vaak drinken jongeren op deze setting?

Hoe vaak drinken jongeren op deze locatie?

- Jongeren die op zichzelf wonen drinken relatief vaak thuis: 55% van deze jongeren drinkt één of meerdere keren per per week thuis. Zie figuur 4 (samenvatting op pg 8).
- De helft van de jongeren die in de sportkantine, studentenvereniging en op hun werk/bijbaantje drinkt, doet dat één of meerdere keren per week. Een groter aandeel van de jongens drinkt wekelijks in de sportkantine dan meisjes.
- Van de jongeren die een keet bezoeken, drinkt bijna de helft een paar keer per week in de keet (48%). Dit zijn vaker jongeren met een vmbo- of mbo opleiding dan jongeren met een hbo- of wo opleiding.
- Ruim een derde van de jongeren die bij vrienden thuis drinkt, doet dat een paar keer per week.
- Een derde van de jongeren die bij de ouders thuis drinkt, doet dat wekelijks.
- Een loods of honk wordt vooral bezocht door de jongeren van 18+. 35% van de jongeren die een loods bezoekt om te drinken, komt er wekelijks.
- 16% van de jongeren die drinkt op huisfeestjes doet dit een paar keer per week.

2.3 Favoriete settings alcoholgebruik: waar drinken jongeren het liefst?

Favoriete plek om te drinken: thuis bij vrienden en ouders

- We hebben jongeren gevraagd om één locatie te noemen waar ze het liefst alcohol drinken. Ook hebben we hen gevraagd uit te leggen waarom deze setting favoriet is.
- Een derde van de 13-17 jarigen drinkt het liefst bij de ouders thuis en nog eens 29% drinkt graag bij vrienden thuis.
- Voorkeuren van 18-23 jarigen voor settings lopen uiteen. Meer dan een kwart (29%) geeft aan het liefst bij vrienden thuis te drinken. Een kroeg of café is voor 14% van de 18-23 jarigen een fijne drinkplek. 11% drinkt graag bij de ouders of in zijn eigen huis.
- Jongens geven significant vaker aan graag in een keet te drinken: 7% tegen 2% van de meisjes.

Figuur 9: favoriete settings om alcohol te drinken naar leeftijdsgroep (n=2596)

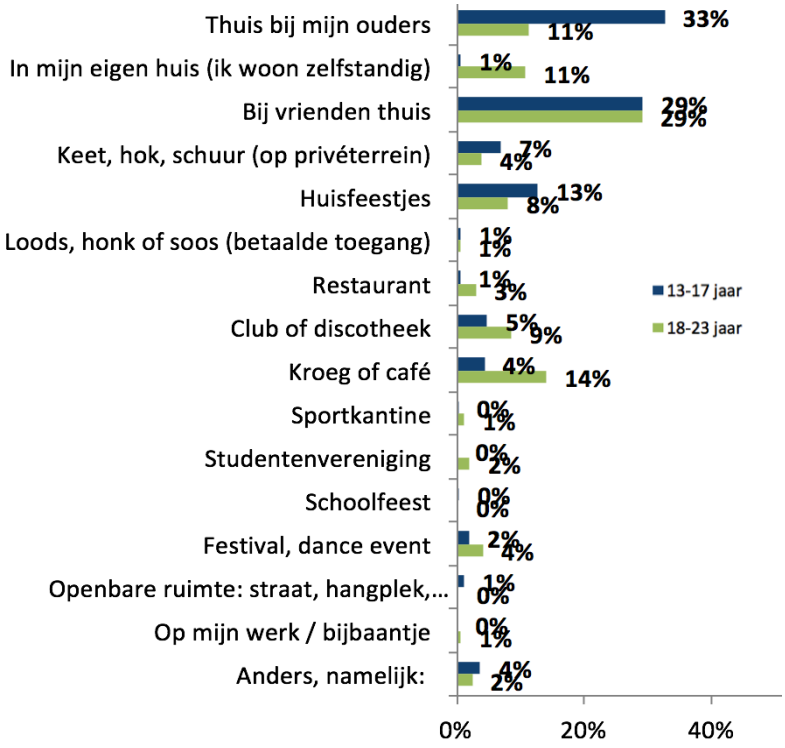

In eigen omgeving drinken is gezellig, gemakkelijk, goedkoop én veilig en vertrouwd

- Jongeren geven (in de open antwoorden) aan dat ze graag bij hun ouders thuis drinken omdat dat gezellig is. Thuis drinken doen ze vooral tijdens speciale gelegenheden, feesten en in de weekenden.
- Daarnaast geven jongeren aan dat thuis drinken gemakkelijker is. Drank is vrij verkrijgbaar, er zijn geen regels (drank- en horecawet) en als ze dronken zijn, kunnen ze meteen naar bed.
- Jongeren drinken graag bij vrienden omdat ze dan helemaal los kunnen gaan (vrijheid). Alcohol verhoogt de gezellige sfeer en helpt om in een goede stemming te komen.
- Opvallend is dat veel jongeren aangeven dat ze het veiliger vinden om thuis te drinken dan in andere settings. Ze hebben het idee dat er dan minder kan gebeuren, omdat er anderen bij zijn en dat ze zo meer controle hebben over het drinken.

Toelichting van jongeren waarom dit hun favoriete setting is om te drinken

Thuis is er geen druk van buitenaf, ik kan in mijn eigen tempo mijn drankje nuttigen en hoef mij geen zorgen te maken dat er iets met mijn drankje gebeurt zoals dat iemand hem omgooit, iemand er van drinkt of iets ingooit.

Als er bepaalde effecten optreden die niet gewenst zijn, zijn mijn ouders in de buurt. Daarnaast ben ik daar elke dag en voel ik mij daar het meest comfortabel, ook als ik drink.

Thuis voel ik me het meest op mijn gemak en thuis heb ik altijd verschillende soorten drank liggen, dus ik heb altijd in huis waar ik het meest zin in heb.

Als er vrienden langskomen, vind ik het altijd gezelliger om thuis te drinken dan in een bar/kroeg. Dan kan je nog gezellig kletsen, in plaats van dat je over slechte muziek heen moet schreeuwen.

Bij vrienden thuis is het chill. Geen ouders in de buurt om je aan te kijken. Dat is vaak net iets gezelliger. Vooral als de ouders van die vrienden dan ook weg zijn. Je kan dan lekker jezelf zijn.

In de loods hangt een leuke sfeer, we doen er drankspelletjes, of doen een schuurmuur, dat is lachen. Geen gezeik thuis, maar toch een veilige plek, veel dingen bij de hand en een besloten groep mensen

In de garage van mijn beste vriend naast zijn huis voel ik me veilig om te drinken. Ik drink af en toe en ik vind het fijner dat ik dan in een vertrouwde omgeving ben. Dan ben je met een groep vrienden uit de buurt en zij doen hetzelfde als ik. We passen op elkaar.

Foto's genomen door jongeren die deelnamen aan het kwalitatieve vooronderzoek.
Opdracht: maak foto's van jouw favoriete plek om alcohol te drinken.

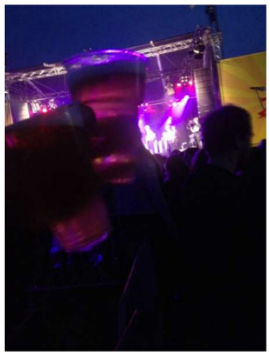

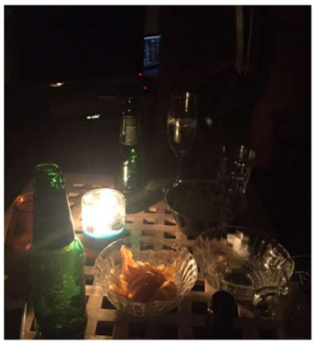
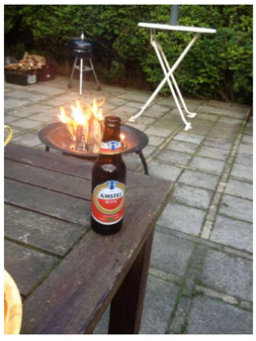

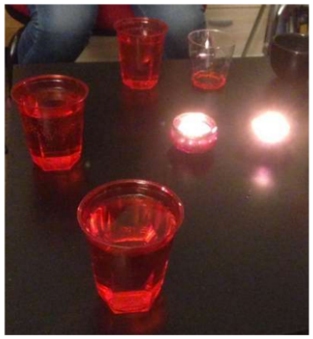

3. Soorten alcohol: welke alcoholische dranken drinken jongeren?

Bier meest gedronken alcoholische drank

- 69% van de jongeren drinkt bier, 44% drinkt mixdrankjes, 43% drinkt wijn en 32% sterke drank.
- Er zijn verschillen naar sekse: 89% van de jongens drinkt bier terwijl de helft van de meisjes wel eens bier drinkt. 65% van de meisjes drinkt wijn terwijl 20% van de jongens wijn drinkt.
- Een groter percentage van de 18-23 jarigen drinkt sterk alcoholische dranken dan van de 13-17 jarigen (38% versus 17%).

Figuur 10: soorten alcohol naar sekse

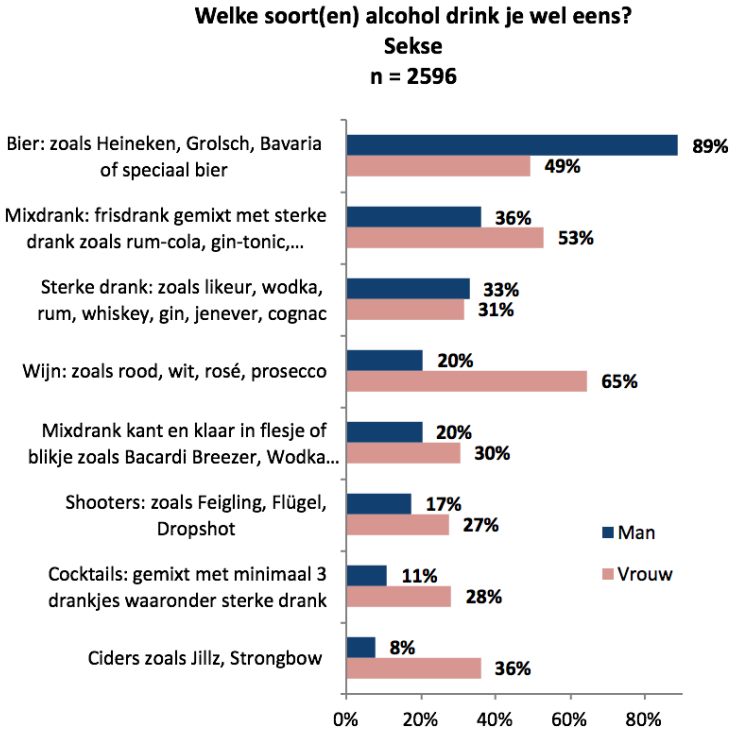

Figuur 11: soorten alcohol naar leeftijd

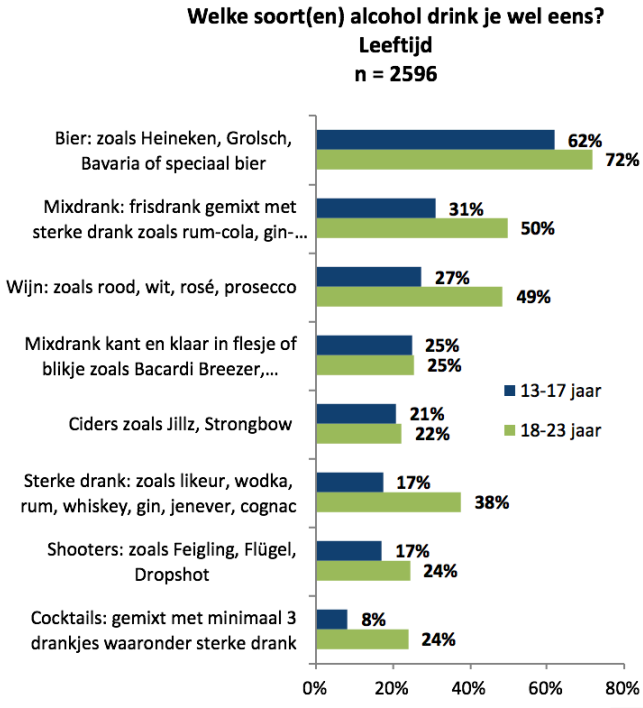

4. Drinkgedrag naar setting: wat drinkt men per setting?

Wat drinken jongeren gemiddeld per setting, per bezoek?
Jongeren hebben per setting aangegeven wat (soort alcohol) en hoeveel glazen (in aantallen) ze gemiddeld drinken tijdens hun bezoek aan deze setting. Ze konden kiezen uit een aantal alcoholische consumpties (glazen, blikjes, flesjes, aantal shots). In de analyse zijn we uitgegaan van standaardglazen (10g alcohol per glas) die tellen als 1 alcoholische consumptie. Daartoe hebben we de blikjes, flesjes en shots gehercodeerd naar standaardglazen:

- Blikjes en flesjes bier (0,33l) tellen als 1,3 alcoholische consumptie.
- Mixdrank of cocktail met 2 shots tellen als 2 alcoholische consumpties e.v.
- Mixdrank blikjes (0,33) en flesjes (0,5) tellen resp. als 1,3 en 1,6 alcoholische consumptie.
- Shooters (0,02) tellen als 0,35 alcoholische consumptie.

In welke setting wordt het meeste alcohol gedronken per bezoek?
In onderstaand schema hebben we de settings gerangschikt naar het gemiddeld aantal glazen alcohol dat jongeren consumeren per setting, per gelegenheid. In de top 5 staan 3 niet-commerciële settings, namelijk huisfeestjes, de loods en de keet.

Figuur 12: gemiddeld aantal alcoholische consumpties (standaardglazen) per persoon, bezoek naar setting

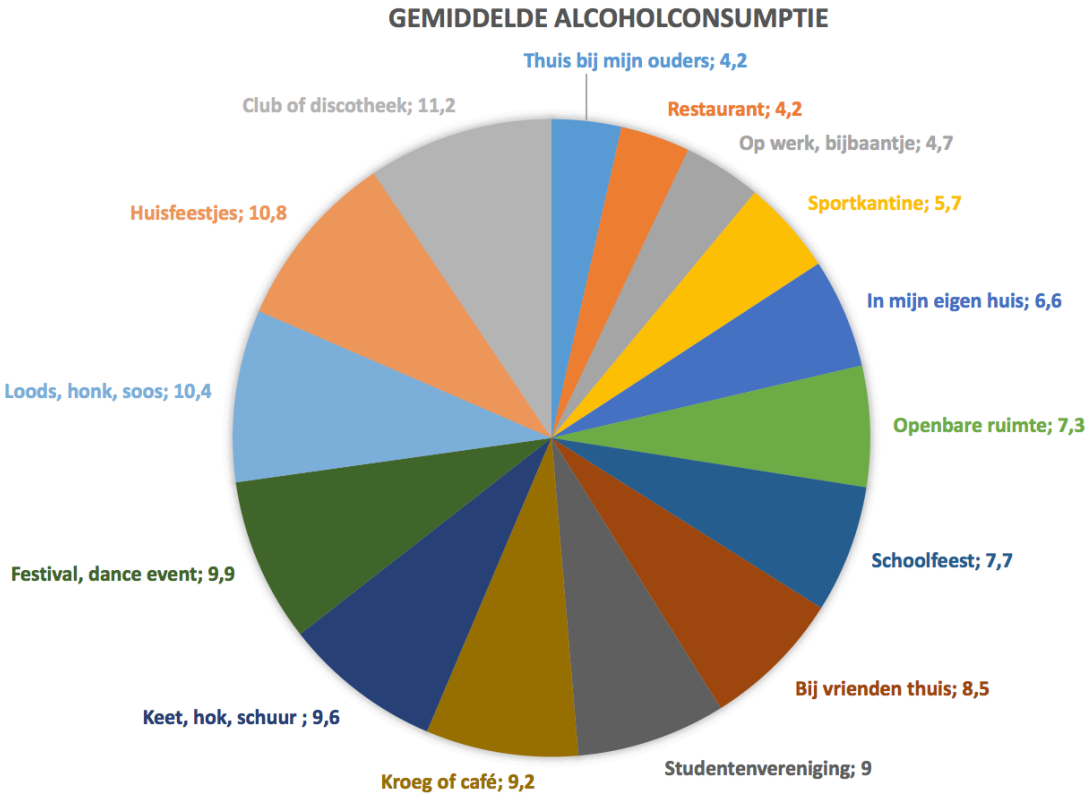

5. Drinkgedrag in niet vergunde settings

Een minderheid van alcohol drinkende jongeren van 13-23 jaar drinkt in een keet, hok, schuur of loods

- Van alle jongeren (die alcohol drinken) drinkt 9% alcohol in een keet en 3% in een loods. In de provincies Overijssel (18%), Drenthe (12%), Groningen (12%), en Friesland (11%) is het percentage jongeren dat drinkt in een keet hoger dan in de andere provincies (2%-9%).

57% van de drinkende jongeren van 13-23 jaar drinkt wel eens in niet vergunde settings

- In het onderzoek hebben we verder doorgevraagd op drinken in niet-vergunde settings. Daaronder verstaan we een keet, schuur, hok, loods, caravan of boot. Op advies van jongeren (kwalitatief vooronderzoek) voegden we ook de huisfeestjes aan deze categorie toe.
- We vroegen jongeren of ze wel eens drinken in semi/niet-commerciële lokaliteiten zoals een keet, honk, loods maar ook op huisfeestjes. 57% van de jongeren geeft aan wel eens in een niet vergunde setting te drinken.
- Vervolgens vroegen we jongeren in welke setting ze het meest drinken (grootste hoeveelheden). Drie kwart (73%) van de jongeren (die in niet vergunde settings drinkt) drinkt het meest tijdens een huisfeestje. Dat geldt significant vaker voor havo-vwo'ers en hbo-wo'ers dan voor vmbo'ers en mbo'ers.
- 13% van de jongeren (die in niet vergunde locaties drinkt) drinkt het meeste alcohol in een keet. Dat geldt vaker voor jongens van 13-17 jaar met een vmbo-achtergrond.
- Slechts een klein deel drinkt het meest in een loods (2%), caravan (1%) of boot (1%).
- 9% noemt andere settings waaronder op vakantie, op de camping.

Figuur 13: drinken in niet vergunde settings naar leeftijdsgroep (n=1480)

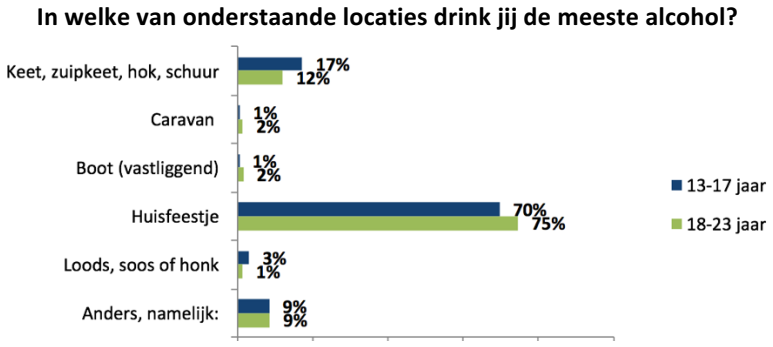

Helft van de niet vergunde settings is toegankelijk voor kleine groep vrienden < 10 personen

- De helft (53%) van de niet-vergunde settings is toegankelijk voor een kleine groep vrienden tot 10 personen. Dat geldt met name voor de keet, caravan en boot die doorgaans door 1- 10 personen wordt bezocht.
- 18% van de jongeren die in een loods of honk drinken geeft aan dat de loods of honk toegankelijk is voor iedereen, 40% van de jongeren die in een loods of honk drinken geeft aan dat de loods wordt bezocht door grotere groepen van 20 of meer personen.

Figuur 14: groepen die toegang hebben tot deze locatie in totaal en naar setting (n=1480)

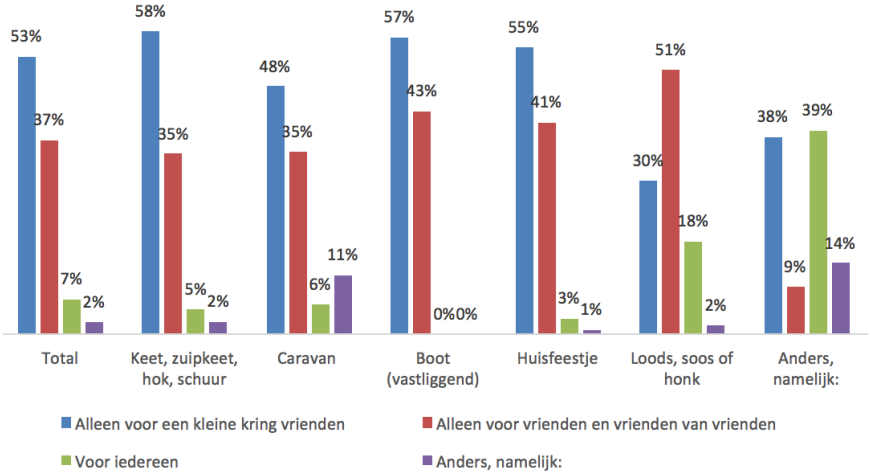

Figuur 15: grootte van de groepen die toegang hebben tot de locatie in totaal en naar setting (n=1480)

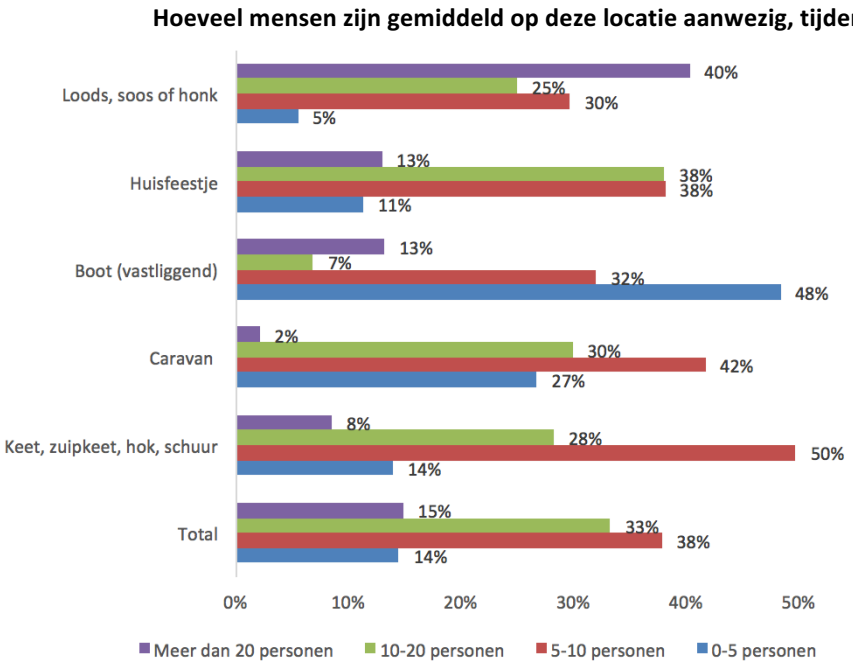

Keet, honk en loods in weekend open

- Meer dan de helft van de keten, caravans en boten is in het weekend geopend, sommigen zelfs dagelijks.
- De loods, soos of honk is eveneens frequent open, met name in het weekend.
- Huisfeestjes vinden slechts een paar keer per maand plaats.

Meerderheid drinkende jongeren betaalt niet voor drankjes in niet vergunde setting, maar neemt zelf drank mee

- De helft van de jongeren neemt zelf drank mee naar de (onvergunde) locaties en betaalt dus niet ter plekke voor de drankjes.
- In de loods werkt het anders, daar rekent de helft af voor drankjes. Een tiende betaalt een vast bedrag per avond (11%) of je mag zelf bepalen wat je betaalt (15%) en doet dat in de pot.
- De helft van de jongeren (51%) neemt drank mee naar een huisfeestje. 28% geeft aan dat de drank al aanwezig is, gekocht door degene die het feestje geeft.
- Het betalen met een strippenkaart of muntjes komt in alle settings weinig voor.

Figuur 16: betalen voor drank naar setting (n=1480)

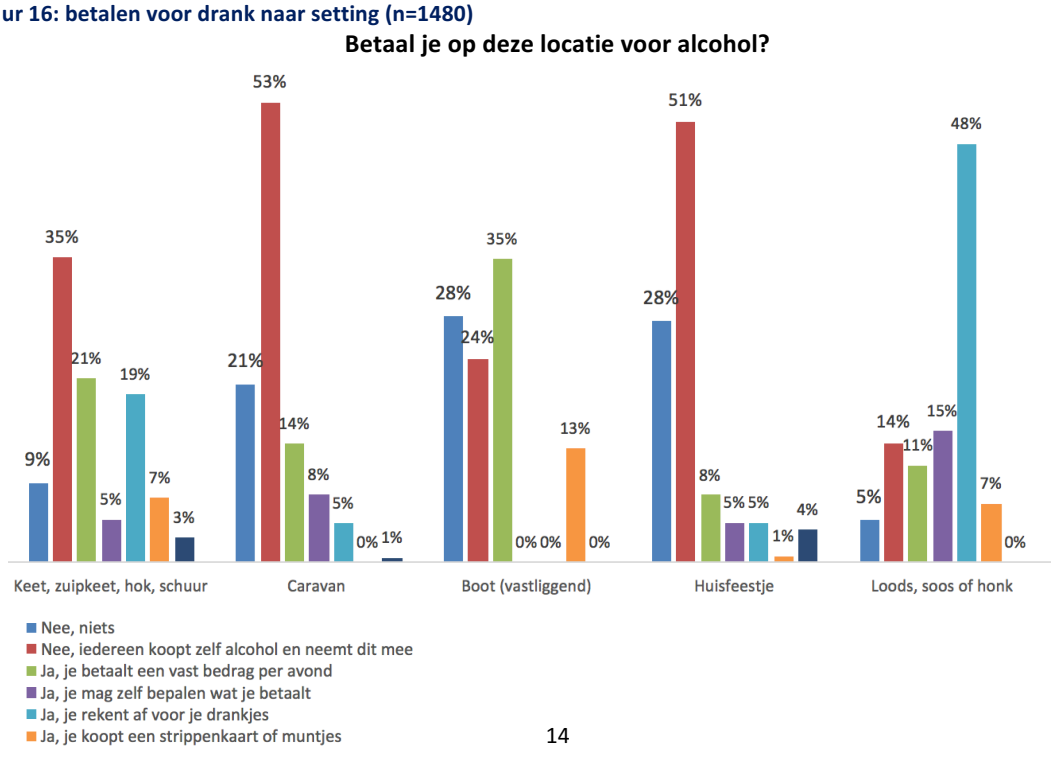

Drank vooral gekocht door jongeren zelf, eigenaar locatie en door vrienden 18+

- 30% van de jongeren die een keet bezoeken, geeft aan dat vrienden ouder dan 18 jaar drank voor de keet kopen. In de keet wordt drank ook wel gekocht door de eigenaar van de keet (22%) en door familie (12%). 27% van de jongeren die een keet bezoeken, geeft aan dat iedereen zelf drank meeneemt.
- In de loods ligt het iets anders: 39% van de jongeren die een loods bezoeken geeft aan dat de eigenaar van de loods de drank inkoopt.
- De helft van de jongeren (46%) die een huisfeestje bezoeken koopt zelf drank en neemt dat mee naar het huisfeestje. Een kwart geeft aan dat de drank door degene wordt gekocht die het huisfeestje geeft.

Figuur 17: aankoop van drank in totaal en naar setting (n=1480)

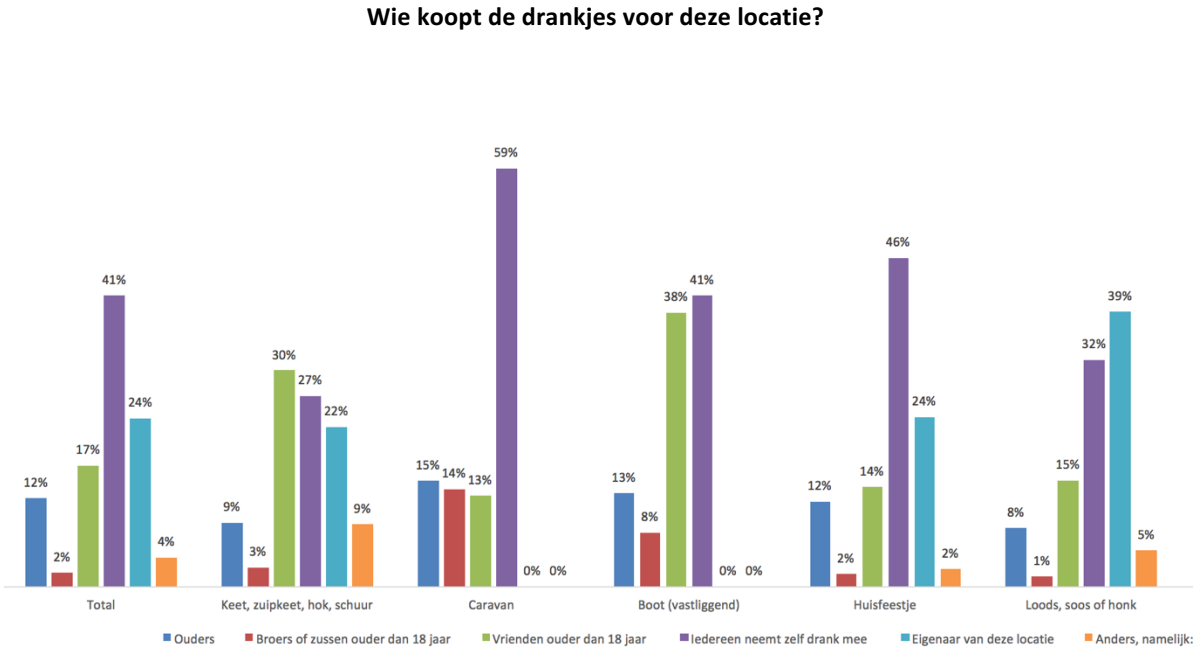

Geen entree betaald voor keet, een derde betaalt wel entree in loods

- Voor huisfeestjes wordt geen entree gevraagd.
- 91% van de jongeren die een keet bezoekt betaalt geen entree.
- Voor een honk, loods, boot of caravan daarentegen betaalt een derde van de bezoekende jongeren entree. Dit bedrag ligt meestal rond de 5-10 EUR.

Foto's van keet in West-Friesland gemaakt door deelnemer aan het kwalitatieve vooronderzoek

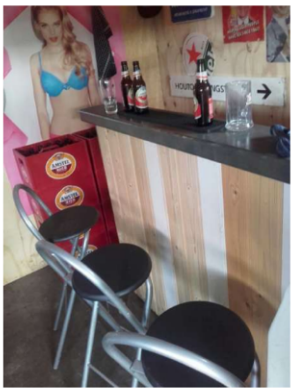
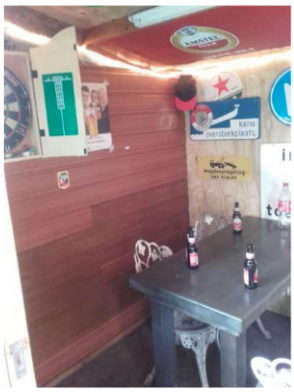

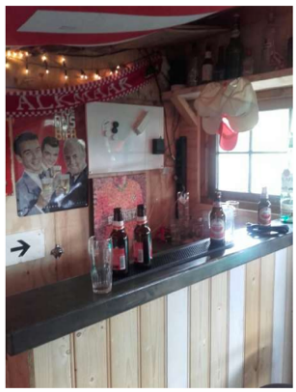

6. Opzet online onderzoek 'Drinkgedrag jongeren'

Onderzoek naar drinkgedrag van jongeren
In opdracht van het ministerie van VWS voerden wij onderzoek uit naar het drinkgedrag van jongeren. Centraal in dit onderzoek staat de vraag welke hoeveelheid alcohol in welke settings wordt geconsumeerd door jongeren tussen 13-23 jaar. Het onderzoek brengt in beeld waar jongeren van 13-23 jaar alcohol consumeren. Door niet alleen de totale alcoholconsumptie van de verschillende leeftijdsgroepen in kaart te brengen, maar ook de onderverdeling van de totale consumptie per setting, wordt duidelijk waar de prioriteiten voor preventie en handhaving kunnen liggen. Het onderzoek is gefaseerd van opzet.

a. Voorbereidende fase: gesprekken met jongeren en experts
We startten met een kick-off bij het ministerie van VWS in Den Haag waar we gezamenlijk de vragen, doelen en aanpak bespraken. Vervolgens stelden wij een panel samen van 12 jongeren, uit elke provincie één jongere. In interviews via Skype of telefoon spraken we met deze jongeren over hun drinkgedrag en settings. Jongeren Whatsappten ons foto's van settings waar zij alcohol consumeren. Voorts spraken we met 3 experts op gebied van alcohol en jongeren. Parallel hieraan voerden we korte deskresearch uit naar drinkgedrag en jongeren. Deze voorbereidende fase leverde concrete input voor de vragenlijstconstructie.

b. Vragenlijstconstructie: pretest onder jongeren
YoungWorks stelde een korte vragenlijst samen met 27 vragen met focus op de hoeveelheden en soorten alcohol per setting. We hebben de vragenlijst gepretest onder het jongerenpanel. Op basis van hun input hebben we de vragenlijst aangepast. Aan de hand van de feedback van het ministerie van VWS maakten we de vragenlijst definitief. De vragenlijst bestaat uit 5 delen:

deel 1– achtergrondvragen over geslacht, leeftijd, niveau en regio,
deel 2 – vragen over alcoholgebruik en settings in het algemeen: wat, waar en hoe vaak,
deel 3 – vragen over soort en hoeveelheid alcohol per setting,
deel 4 – aanvullende vragen over niet vergunde settings,
deel 5 – vragen over context, settings en vrienden.

c. Online onderzoek onder jongeren
In de periode van 20-6-16 t/m 8-7-16 vulden jongeren de vragenlijst online in, op hun eigen device, in hun eigen omgeving. In totaal namen bijna 3.998 jongeren deel aan het onderzoek. Voor deelnemers jonger dan 18 jaar hebben we vooraf toestemming gevraagd aan de ouders. Om te komen tot een goede steekproef werkten we samen met panelbureau Novio Research dat toegang heeft tot jonge doelgroepen in heel Nederland. Om inzicht te krijgen in drinkgedrag van jongeren per provincie en GGD regio, hebben we extra ingezet op deelname van jongeren uit verschillende provincies. De aantallen per provincie en GGD regio zijn echter te klein om significante uitspraken over te doen.

d. Output: analyse, rapportage en leeswijzer
Het onderzoek werd uitgevoerd door Suzanne Dölle en Joris Schuurman van Youngworks, onderzoeksbureau gespecialiseerd in onderzoek onder jonge doelgroepen. De respons van jongeren is volledig anoniem verwerkt en geanalyseerd door Youngworks. Voor de analyse van de data gebruikten we Comparison Tables van SPSS en werkten we met z-tests voor kolom proportions en t-tests voor means. We hebben de steekproef herwogen voor geslacht. De alcoholische consumpties hebben we gehercodeerd naar standaardglazen (10g alcohol per glas).

Op verzoek van het ministerie van VWS hebben we slechts een deel van de figuren verwerkt in het rapport en een ander deel van de figuren en schema's verwerkt in de bijlage. De (voor VWS) belangrijkste resultaten uit het onderzoek zetten we uiteen in deze rapportage in tekst en figuren. We geven uitsplitsingen naar geslacht en leeftijd. Significante verschillen naar Nielsen regio zijn klein, vandaar dat we deze uitsplitsingen niet hebben opgenomen in dit rapport. Indien significant vermelden we de verschillen in de tekst (95% betrouwbaarheidsinterval). De bijlage van dit rapport kan worden geraadpleegd als verdieping op het rapport.

7. Onderzoeksgroep jongeren

Hoge respons van bijna 4.000 jongeren

In totaal namen er 3.977 jongeren uit heel Nederland deel aan het onderzoek. We hebben de data gewogen voor de variabele sekse. De onderzoeksgroep is als volgt opgebouwd:

- 49 % van de jongeren is vrouw en 51% is man.
- 45% van de jongeren is 13 tot en met 17 jaar en 55% is in de leeftijd van 18 tot en met 23 jaar.
- 24% volgt een havo-vwo opleiding, 25% hbo-wo, en 30% vmbo en 21% volgt een mbo opleiding.
- 80% woont bij zijn of haar ouders en een vijfde woont zelfstandig, op kamers of woont samen.
- 35% van de jongeren drinkt niet. De vragen over alcoholconsumptie zijn beantwoord door 2596 jongeren.

Figuur 18: onderzoekgroep naar sekse en leeftijd (n=3.977)

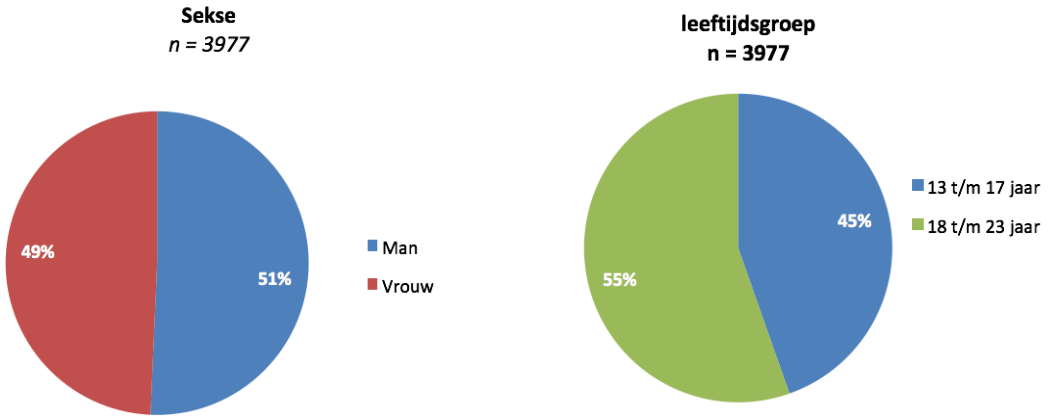

Jongeren uit alle provincies en GGD regio's

- Uit alle provincies namen jongeren deel aan het onderzoek. De provincies Noord Holland, Zuid Holland, Gelderland en Noord Brabant zijn het meest vertegenwoordigd. In deze provincies wonen meer jongeren dan in de andere provincies. Zeeland en Flevoland zijn het minst vertegenwoordigd. De indeling is landelijk representatief (indeling Nielsen regio's op postcode).
- Jongeren hebben aangegeven hoe zij hun eigen woonomgeving percipiëren. 4% woont, naar eigen zeggen, op het platteland en 35% in een dorp, een derde woont in een kleine stad en een kwart in een grote stad. Het gaat hierbij om hun subjectieve beleving.

Figuur 19: onderzoekgroep naar provincie (n=3.977)

